

Наше Лемко

PIK III.

Ч. 23 (71)

Львів, 1-го грудня 1936.

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Зіморівича 2. Тел. 257-87.
NASZ LEMKO. LWÓW, ZIMOROWICZA 2.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

Оголошення після уночі.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:

Річно 3 год., Щорічно 180 год., Чвертьрічно 1 год.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ак. дол. або рівнозначність.

Його Ексцеленція Кир Йосафат Коциловський,
Єпископ Перемиський, Самбірський і Сяніцький,

урод. 3. III. 1876
в Пакошівці
коло Сянока;
рукопол. 6. X.
1907 р., іменов.
Єпископом 28.



XI. 1916 р., пре-
кон. 29. I. 1917,
посв. в Єписко-
па й інтронізо-
ваний 23-го IX.
1917 року.

Великому Синові Лемківщини, Пробудителеві Лемківської Землі, найбільше заслуженому Піонірові очищування цієї вітки Українського Народу від московської плісні й Покровителеві повного духового об'єднання з цілим Українським Народом — Його Ексцеленції Кир Йосафатові Коциловському, Перемиському, Самбірському і Сяніцькому Єпископові, в дні Його Ангела найщиріші бажання всього добра і здійснення мрій для добра нашої тіснішої Лемківської батьківщини складає

РЕДАКЦІЯ „НАШОГО ЛЕМКА“.

ЯКИМ ПРАВОМ?

З нашої Лемківщини приходять цілі легіони невірних — прямо татарських вістей.

Для прикладу поданою всім українському Громадству оден таку ластівку. Саме на днях переслала канцелярія апост. адміністрації в Риманові-Жинці завідувача парохії в Чорноріках біля Корчин, хоросинського повіту Готиня документ (акт) даровини недавно побудованого парохіального дому в Чорноріках — на річ москвофільському Обществу ім. Качковського. Цей документ, на бажання апост. адміністрації мав би згадати завідувач парохії підписати від імені парохії, як правного власника церковного майна. Іншими словами має це означати ніби то священник-парох, у тому випадку завідувач і вся парохія **хочуть добровільно** дарувати своє майно Обществу Качковського, — ба! що більше! навіть **просить** (бо в дійсності правно і формально можуть просити дозволу дієвальної влади на кожний дарунок церковного майна) — про це апост. адміністрація. Ні більше, ані менше такої був би сенс цієї комедії.

Одначе для повного розуміння справи представимо її докладно, подробице та від початку. Село Чорноріки з церквою під покровом св. Великомученика Дмитрія, збудоване в 1921 році в доброму стані, при числі греко-катол. 364 (з того 20 поза парохією) — латинників 325, з двома 2-класовими школами з польською мовою навчання во I класі, з кооп. „Наш Труда“ під керівництвом Р. С. У. К.; отже переселення в лемківське село, де немає ні чотайнів, ані іншого громадського простішого дому. Так було догледжу до парохії о. Якіма Гринця. Цей релігій український священник відразу взявся до інтенсивної роботи; заохотив, порадив побудувати дім, що мав би служити духовному, культурному життю села. Створено до цього окремих комітет будови. Парохіяни добровільно і радо складали свої жертви — грошеві й в натурі, а тому, що не було іншої громадської площі, побудовано дім на церковній площі. Табуларіями власником цього дому є Церква, Священник, о. Яким Гриняй, о. Мирослав Сенезя й о. Даміян Дзвиза шіри національні робітники кермували і в повній згоді підпорядкували церковні ін-

ціоналістичні інтереси села, які скульчувалися в цьому домі.

Аж — оце грім з неного неба! Дім, збудований власними грошми і трудами парохіян, хоче подарувати апостоляська адміністрація москвофільському Обществу из Качковського.

На що **наругу** голосно **качково**: яким правом? На якій **правій** та ще **більше моральній** підставі? А далше, — хто і що хоче там оселити? Як шість, яка мета? Врешті ще одво: де є в цій роботі здоровий розум і розсудок?

Ця преікава справа має дві сторінки — правну і моральну. Пухляком перше розявки правної сторінки цієї справи. Дім побудований на церковному ґрунті є церковним, є власністю Церкви. Так! Але все церковне право від найдавніших до найновіших часів строго заказувало позбавитися саго майна — взагалі якимієбудь тяглом — а тимбільше — задармо! Це стамовіше Церква було таке засадичне, невідкличне, консеквентне — послідовне, що рішкі держави в різних часах мусіли видати спеціальні (окремі) закони асмертизаційні, щоб тяг задул друштити. Ці справи дуже добре відомі кожному священникові та взагалі кожному правникові. Новий кодекс церковного права **ані словечком** не згадав взагалі про допустимість даровини, що найбільше дозволяє на продажу церковного майна — і то цілям муром клявуді оборонджує таку есенціальність (титул XXIX, кн. III), **щобні** — борони Боже! — **Церква не потерпіла втрати**. Також дуже велику вагу принаєву Церква до добрих адміністрацій церковного майна. Декрет „Максіма Кура“ за лику господарку церковним майном аелить навіть усувати невірних; парохія. Так одже — понад всякій сумнів — дарування церковного майна, ще в без суттєвих причин, не є законне.

Далше, ч. є згідне з правним моральне змушувати священників відписку такого акту даровини? Не беремо цього розважувати, можемо лише відкликнутися до совісті кожного католицького Е-

пискона — хай Воля це розсудят.

По нашій думці воно є зовсч незаконне та що більше — неморальне. Створіла моральна той справи взагалі має ще більшу вагу, чим права. Що дім є власністю Церкви, це лише наслідок принципів австрійського цивільного закону.

Знехтувати цей факт, що дім ставши парохіяним своїм коштом, не внаслідок правних принципів про конкуренцію, як це мається річ з парохіальними будівлями, ані в цій інтенції, лише в інтенції, щоб дім служив їхнім духовним потребам — блядує — що в тому випадку парохіяни Чорнорік будували свій дім, щоб там помішувати або шкшду, або мати хату на культурній сходина та виступи під покровом їх Церкви, щоб до їхньої духовно-культурної праці ніколи німакі ані — чи теж комуністичні елементи не мали доступу — одним словом — що парохіяни Чорнорік біля Корчин хотіли мати свій Католицький Дім — цього факту знехтувати ніяк не можна. Використовування цього — так скажати б — нездатнення правних принципів — це хіба не можна назвати моральним. Це є лише — використання. Нічим іншим не є тек впровадження священникові відписати такий акт, коли здається, що священник з його духовною владою має не лише право (якого якраз тут виразно немає!), але також відповідний владу, або ще більше свого рода „дітас“ — **побжачість**. — До цієї справи ще повернемо, тим більше, що парохіяни Чорнорік огіремі таким потягненням першпшої духовної влади та навчені досвідом, вже голосно значинить говорити, що готовий ає прийти наказ наділати парохіальним ґрунтом недобитків з „Народного Дому“ у Львові — або що ще гірше.

Нові народні школи посличено недавно в селі Нижня Мохачка, коло Кришків в селі Перушка біля Світлиць. Обі школи побудували своїм коштом селяни; цікаво те пер, яких дістануть учителів, з населення обох сіл чисто українське.

Візьте своїх дітей опадкувати і постарайтесь для них думку і конжеку єдності Кооперативного Банку

„ДНІСТЕР“
Львів, ул. Руська ч. 20.

Лемки України перед окр. судом у Новому Санчі.

(Зі судової саги).

В окружному суді в Новому Санчі відбулася у вікторю 19 листопада ц. р. карно-адміністраційна розправа проти трьох молодих лемків зі Шавинка біля Мушини, новосанчеського повіту, обвинувачених за проступок зі статті 7, закону про збори з 11. березня 1932 р. — себто за недовольні владою збори під отвертим небом.

На лаві підсудних засіяні:

1) Семен Барновський, літ 36, дяк і крмар української кооперації; 2) Семен Дзюрбель, літ 25, столяр; 3) Михайло Романик, літ 22, уродженець в Пасаїку в Злучених Державах Північної Америки, робітник, усі три письменні і свідомі та діяльні українці. Прокуратор притягнув їх до відповідальності за те, що в дні 7. червня ц. р. зорганізували на горі Яворині, біля Кринич збори під голім небом, у яких взяли участь понад двіста лемківських хлопців і дівчат з ріжних сіл неподалік від горицького повіту, на яких — як доносила поліція — (і криничський „Лемко“) — співали українські пісні, між ними і „Ще не вмерла України“ та танцювали українські танці. Характер цих зборів під отвертим небом — як доносила станція держ. поліції в Мушині з 12. червня ц. р. — був маніфестативно український, бо всі учасники тих зборів є запалитим українцям і симпатизантам українського руху. А ці свої симпатії хотіли виявити вони і назовні згаданими маніфестативними зборами і захопити таким чином до дальшої праці в українському національному руху.

На основі цього поліційного доповідання повітове староство в Новому Санчі покарало учасників цих зборів (були там виключно самі селянські хлопці і дівчата з багатьох сіл західної Лемківщини) на основі 25-статті згаданого вище закону про збори, грошевою грошню у ріжній висоті до 50 злотих і з'явилось на арешт до 14 днів. Число покарання, на яких доносила поліція, доходить шось до 100 осіб. Карно-адміністраційні рішення при ходили партіям у ріжних відступах часу, бо хрім зборів на Яворині, дня 7. червня ц. р. були ще подібні недовольні збори селянської лемківської молоді також на горі Яворині ще 19. липня ц. р. з такою самою національно-українською програмою й метою.

Повтоже староство в Новому Санчі покарало карними орешчя-

ми з 4. вересня ц. р. як перших підсудних Семена Барновського, Семена Дзюрбеля і Михайла Романика за недовольні збори під отвертим небом на горі Яворині 7. червня ц. р. Вони відкакалися до окружного суду в Новому Санчі, де проти них відбулася розправа в дні 10. листопада ц. р. Підсудні явилися особисто, а їх оборону обьявив безкорисно носол д-р Степан Баран, адвокат з Тернополя, що приїхав на цю розправу. Підсудні заявили, що до них не поважаються, організаторами ці керманчичані збори на Яворині 7. червня ц. р. не були і не знають, хто ці збори селянської лемківської молоді зорганізував. Була це властиво прогулянка, яких у горах літом є безліч і на яких ніраз є забави та спів, на що ніхто нестарється про окремий дозвіл влади. Самі знайшли там припадково „чужих недалеко свої голи і синовати.

На розправі відчитано теж цілий документ (вписане) станції

поліції в Мушині з 14. серпня ц. р. до староства в Новому Санчі, яке довадало подати імена і прізвища конфідентів, на зізнання яких спиралося поліційне доповідання. У відповіді на це домагаючи староства станція поліції повідомляє, що цього не може зробити з огляду на втрату конфідентів, які потрібні станції ще й на майбутнє. Виважені таких інформаторів, які мешкають в одній громаді з підозрюваними, могло би їх наразити на неприємності з боку українських симпатиків, які переважають у кожній громаді. Найважливіше у наведеному поліційному документі є те, що поліція у уряду стверджує українську перевагу у кожній західно-лемківській громаді — отже, що українське відродження Лемківщини має все там інші стихійний характер.

На внесок д-ра Степана Барана, щоб суд відложив розправу і перешлю докази з перешлукання свідків, — за згодою прокуратора, окремий суд відложив розправу. Свідків буде слухати городський суд у Мушині, обороною займеться д-р Степан Хижак, адвокат у Мушині.

Передплатники зі Злуч. Держав Півн. Америки і Канади вже прислайте передплату на 1937 рік.

Потомки українських бояр, скажіть своє слово!

Польський письменник, Ян Віктор помістив у 274. ч. „Л. К. Ц.“ статтю п. в. „Скарби, хтаре маруєми...“ У цій статті, написаній під пражським „свєнта гур“ у Сміоці та свого побуту в селі Шлахотська Добра, повіт Сянік, порушив він справу „польській шляхти грецько-католійней...“, що — мовляв — заживало від польщини. У розмові, на місці мав він чути нарікання: „Мій syn niedawnym czasem przyniósł mietykę, DOBRIANSKIJ. Zgniewałem się i mówię: idź cisnij mi, niech napisze tak, jak dawniej pisał. Z dzieła pradziada tak bywało i tak dalej ma być, ja ojców się nie zaprę. MUSIAŁ ZMIENIĆ. Ale nie wszyscy tak postępowali. Coraz więcej zmieniają nazwisko.“

... „Na wieść o naszym przybyciu zbili się sąsiedzi. Przyczepali starzy, wpadali młodzi, obsiedli ławy, stolicę, stawali pod ścianę. — Rozpoznała się dawenda o wszystkim, a nie skłamała, a nie plakała, a nie mówiła o krzywdach, ale słowa ich błyskały jak migot mięsta w rękach wojownika, walczącego w młoci. Słuchamy opowieści przածдзучь z pokolenia na pokolenie, legend okrywających szkarfatem ich ród. —

Mysimy SZLACHTA POLSKA WYZNANIA GRECKO — KATOLICKIEGO, myśnimy namieniem i mierecz Rzeczypospolitej onęgi byli-a drisiał... młody wykryczkał i ucieki jakby zawestydzoney, czy zgaszzone milczaniem innych.“

... „Odprowadził nas ku granicom wsi. — Mysimy DOBRZANSKY herbu LELIWA, ród stanożytny a szlachetny...“

Українська Шляхта з Доброй, чи знаєш, що пишуть про Тебе? Потомки українських бояр, скажіть своє слово! Відповідайте на ім'я членством у „Просвіті“, у контракті та подвоєною працею над оскарженням цього села.

Добрий, адже Ваш односельчанин Горський зложив на жертвину Батьківщини своє моль-вече життя. Чи тамте горді діти у 1918. році, чи тамте совішники, претраїсні листопад? Скажіть, що Ви не жертва „руського мєстла“, але Ви свідомі Українці, потомки гордих українських бояр! Українське громадянство жде від Вас відпаві павані Янові Вікторові. Відкажіть, ми з радістю послухаємо!

О. Улоцький.

НОВИНКИ.

Польський міністер Бек відбув у Львові іншу важний нарад, між іншими темою розмов була справа еміграції життів з Польщі до Палестини.

Криваві розрухи на Україні. Турецький часопис „Стампа“ подає сензаційні вісті про криваві розрухи в совієтській Україні. Майже щодня доходять там до гострих сутичок між місцевим населенням і міліцією та представниками ГПУ. На залізничній стації Балта населення напало на поїзд з харчовими вбивачи військовою ескорту. В Богуславі вбито кількох міліціантів й агентів чеки. В околиці Кірова селяни вбили членів трибуналу, що в останній часі були засудили кількадесять пролетаріумів на тяжкі кари. В Бугайовицях дійшло до завзятої боротьби між населенням і військом. В часі боротьби частина жовірів перейшла на сторону збунтованих. Ті самі жовіри актрізули комісара підпачних справ Рубаєва. В кількох місцях селянських виважено залізничні мости, причім один з поїздів з військом узяв у пропасть. Кількиразів жовірів померло на місці. — В Люблинську робітники виважили в заводі фабрику муніцип. і зброї. В деяких провінціях дійшло до гнких поважних розрухів, що комісар війни Ворошилов був змушений відслати туди кілька дивізій війська.

Помер за морем Теодор Чельм, 44 л. з Рим. Завдих, пов. Сявд, чия 30 IX. 1936 р. в Джерзі Сіма Б. Р. П.

Замість корови безваргані перстені. Селянин Іван Плахта з Красної пішов з жінкою на ярмарок до Ратича, щоби купити корову. В Ратичі приступив до нього єкрий чоловік і сказав, що має добов корову на продаж та просив Плахту, щоби пішов з ним оглянути корову, яка стоїть в старій недалеко. Селянин згодився і пішов з незнатним господарем оглянутися на корову. В дорозі приступив до них якийсь чоловік і сказав, що має золоті перстені на продаж. Оглянули перстені і той чоловік, що провадив Плахту поглянутися на корову, сказав, що радо купить золоті перстені, але ще корови не продав і грошей не має. А коли власитель перстенів сказав, що не має часу чекати, власитель корови просив Плахту, щоби купив золоті перстені, а він

то золото возьме за корову. Плахта купив за 110 zł. перстені і пішов до стаїні з власником корови. Колиж прийшли під стаїно, то власник корови казав Плахті замекти, бо мусить піти по ключ азі стаїні. Як пішов по ключ, то ваяк не вернув. Селянин аж на поліції, куди прийшов зі скаргю, дождався, що ошуканці видурили від нього гроші, бо позволили перстени представляють вартість гроші. — Це ошуканство нехай буде пересторогою для селян.

Привіт лемківській дитині нашому Владиці. ❧ ❧

Цих кілька слів прийми, Владико;
Тебе я прагну звеличати
І Тобі дитинчи ширим серцем
Здоров'я й щастя побажати.

Тобі бажаєм, наш Владико,
Добра і сил і многих літ,
Приніми від сердечня лемківських
Поклін і ширий цей привіт.

Благослови, Владико любий,
Світлої Церкви вірні діти,
Щоб Рідній Церкві й Батьківщині
Могли ми ширю послужити!

Гануся Тупківна
з Воробинка.

Жидівська нахабність. До чого доходять безлічність Жидів, свідати, про те уступ з одної статті, розміщеної у львівській жаргонової газеті „Дер мойер Морген“. Автор статті акциде Українцям, що вони мають привати філії пролетаріумів, й каже: „Угоди з латинісмізмом Українцям не забудемо; колись приїде ше час порухуку“... Як бачимо, Жиди не то що не здоловають тим, що живуть на новій землі і з нашого селянина останні соки тягнуть, а ще й погрозують Українцям за те, що „сміють“ перед їх лихвою боргитися!

Які користь з горілки. Недава ішов один газда з Пантію з армарку з Гораньц. По дорозі розумів, щоб легче було йти, авчав „бокванці“ з іншими клужками та перекісив собі через плечі. А що переходив попри коршму — треба загіртіти — подумав газда й зайшов до жид. Взяв одну синуку, зруку шпіртайфу, закурич „дизгарі“ і попроцався зо „знайомих“ жидом. Щойно по 5 кілометрах

здогадався, де його клужки й чегезики. Тому вертає назад до коршми, але по черевках і сіді гропаз. Сашиней газда ходить тепер у позичених черевках, бо грошей не має на нові, та міркує собі, чого його голова така нерузува і завела його до „жудляк“ на розарду. А в селі люди сміються — мають сто потіх з промійника, що його жид синухою частувал і обиджував...

Помер український вчений. У Праї помер в 87-ім році життя професор Федір Щербина. Походив він з Кубані та займався досліджуванням розвитку господарства й народів; належав до тих українців, котрі своїм знаннями були знай в цілому науковому світі. Останніми часами професор Щербина був професором статистики на Українській Університеті в Праї і ректором Господарської Академії в Подєбрадах.

Користь з волостей. Люди із Лемківщини щораз більше убожують. Заробітків немає, не приходять тех ніка поміч з Америки, бо й в Америці тепер біда. У наших селах завела волості уряди, та з цим впади великі тгарі на бідних наших господарів. Пішуть нам люди, що, приміром в селі Мокре приїде ангс за реценієм, або гроші, тоді господар мусить йти 15 км. до віста в Шашині, де єо заплачено за підбиття печатки, (за так підбиття здають нераз золотого або три злот.) господар тово самою дорогою мусить йтрати до села та щойно тоді з Мокрого, йти ще 11 км. до Загіри на пошту. За найвизню дрібничку кажуть собі солено платити в уряді. Та ще ширішавчі податки вигнатьо останню корову зо стаїні, або різні драчки непокійють людей і кожний каже, що так кар так вже множиться, що ніяким способом не можна їх повилучувати.

Навіть дикунці того не робили. До кошари господаря Михайла Родя в Ренелі заврився шпачі якийсь драбута й повиколовав усім в'язям очі. Люди не знають, що то за дикар і дикунці, що якая звіряча рука значива в цей спосіб мститься та показувати московско-комуністичну культуру...

Як назвати таке поступовання. Солтис громади Лодина баянтьсь в цензора і всі списоци, що приходять до села, сам читає наперед і щойно по перчитанню віддає адресатам. Це гарно, що „пан“

солтис осадомані себе, але ще в'їше буде, як солтис наривать панувати чужу власність і сейчас по приході з почти віддавати часосисні тям, що за них платять. Покористовувать чужою власністю — це важе не по солтисівськи. Ривнок запитують люди а Лодина пана солтиса, чи передав гроші за збірки на шпиталь у Синоці, бо селяни з останнього стягали, але на туку влажу щіль давали жертви. А щода, щоб з той збірці шпиталь не користав. Врешті ще одна ас-тиска. Саме недавно буря наробила багато шкоди в громадському асі села Лодина. Деякі селяни, що з минулому році погоріли, достали по дві штуки аломаних сосен, а решту оцінюва комісія привезинила продати за 60 злотих. Але солтис — як деякі люди по всновють собі — мав дістати від жода ланівку — тому продав йому ці сосни не за 60 зл. лише за 38 зл. Жид побудував собі з тих со-сн господарські забудування, та продав ще за 10 зл. одному гадаі — а селяни хотіли би знати, чи в Синоці цюваютья такою господаркою громадського майна? Мзже б декого вислала провіраги урядоване пана солтиса.

Побрав собі відсотки в кооперативі. Громада Селиська вбуду-дувала собі гарний Народний Дім. Але тепер показалося, що в тому домі за тісно, тому прибудували ще театральну салью. У всіх культурних селлах, так і в Селиських у Народн. Домі пригнітали кооперативу. При будові, щедо пошн-риванню дому працював тек між іншими Петро Турчин. Йому ду-же солодко сходила араня, бо в часі роботи заїдав цукорки. Це власне наведено деяких чесних гро-мадин просадити, чи не уряде він часом в кооперативі, як всі по-дуть обідати до своїх хат. І дїякоі Петруся переловили, як заїв до кооперативу і побрав собі з ляди гроші; сердега певно думав, що то лише побраве відсотки, та за-був, що за крадіж прийдеться „солодко“ посидати в тюрмі. Сара-ве пішла до суду за крадіж кооперативного майна.

Вони на Лемківщині появилсь у більший кількості й по селлах роблять великі шкоди в селиських за-городдах. Вони прийшли з тамтого боку Карпат.

Приславте належність за книжкми і передплату!

РИДЗ-СЬМІГЛИ — МАРШАЛОМ ПОЛЬЩИ.

11. листопада підчас депланго-во свята польської республіки — президент держави Мосціккі надіа генеральному інспекторові польської армії Ридз-Смигому титулу мар-шалла Польщі. Вручення маршалкі-ської булавки відбулося серед дуже урочистої церемонії. Перед ново-именованым маршалом передефіно-вали всі роди зброї. У цілій Поль-щі відбулися з цього приводу великі торжества.

ВЕЛИЧЕНА ПРОТИКОМУНІ. СТИЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ.

Стотисч католиків французів і канадійців у Чепі де Марс в Мон-треалі вирішили поборювати кому-нізм беззапощадо, стуючи непохит-но біля засад християнської віри.

Ота демонстрація є найбіль-шою, яку Канада й Монтреаль пере-жили. В ній прийняли участь всі без винятку стави, робітники, фермери й інтелігенти.

Пісня Лемків до Кальварійської Матері Божої.

(Підслухана на Кальварії — співава на нуту: „О Мати Божка, до Серця Твого“).

Глянь на нас, Лемків, о Мати Божка,
Бо нас руйнує сила ворожа,
2 О Кальварійська Божая Мати,
Не дай в роздорі нам загубати!
Ми жили в агоді а одній Родині—
Тепер ми бідни в страшній рубі.
2 О Кальварійська
Ми все держали єдності Стада,
Тепер в нас адераєся грізна аз-
(гладі)
2 О Кальварійська
Ми все тримались правої віри —
Тепер в нас увеськ блудіа без віри.
2 О Кальварійська
Один є Іастир в Христовім Стаді,
Та всій правді враги нераді!
2 О Кальварійська
Лещ католицька віра правдива,
А аска інша віра азрадна!
2 О Кальварійська
Ми на Кальварію все прибігаєм,
Тече, о Мати, в сльозах благаям!

2 О Кальварійська
Всенепорочну Тебе вигаєм,
До Тебе щиро кланчєм, взнаєм:
2 О Кальварійська
Зглянься на нашу тяжку недолу,
Нэй кинуть братти блудіа неволу.
2 О Кальварійська
Зволь нас до Себе всіх апросити:
Тут найдем силу зао побідити.
2 О Кальварійська
Тут всіх з'єднає любов Марій,
Тут Божа Правда нам агоріє.
2 О Кальварійська
Прийдіть, прийдіть же всі братти
рідні,
Божой ласки тут станем гідні,
2 О Кальварійська Божая Мати,
Зволь в одно Стадо всіх знов
зібраті.

Випові Грабові зо Злощогого
на памятку списав М. Д.
—o—

Чи Ви вже купили собі книжку **Лемківської Бібліотеки?**
1. ч. Юліан Тарнович: **Ілюстрована історія Лемківщини**,
2. ч. Іван Буґера: **Українське весілля на Лемківщині**.
Обі книжки з поштовою переслаткою 4 злоті.
Друкуются 3. ч. Франц Коковський: **Східніи межами Лемківщини**.
Замовляти в Адміністрації „Наш Лемко“, Львів, ул. Зіморонича 2.

Розв'язали Кружок Союзу Українок.

Львівським організаторкам від розвагу

Старство м Ривневі розв'язало від внесок воєвідського уряду **Кружок Союзу Українок у Бонарїні**, коло Стрижєва над Саном, за не-приняття зміни естатуту Матрічного Товариства у Львові. Вина в цьому Виділу Союзу Українок і нашчор-ганізаторок у Львові, що — відан не читують відписів протоколіа За-гальнох Зборів Кружків. Вони саме заведбале справу та не звернули уваги Кружковій в Бонарїні. Сль-ським жінкам не дауємося, бо во-

ни щодно навчають організації-ного життя — одначе львівським Паням краще було би — замисць за-водити безлотрібні колотничі, пере-дучи на „вершні“ вкати „фінанси-ча“ на голову та бодай раз у рік за-планувти в село; і тут показати свій організаційний хист, яким Союз У-країнок так славетяє в нашому Громадстві. Наші Матері й Се-стри радо Вас привітають у Лем-ківщині.

Риманівська камарія волочиться по судах.

(Або, який то четвертий гріх, що з'явився о мєсть до неба?).

По всіх католицьких Куріїх й консисторіях світу, у всіх народів є прийнятій й практикований закон, що вони точно і після зазначеної умови виплачують своїм службовцям належне їм пеняго рождення. Це зрештою випливає із засадничого, християнського поняття справедливості, яка за винятком й сумдно виконану службу працю наказує пропорціонально, після слушної умови платити. А церковно-духовні інституції повинні були зором у виконанню цього морально-суспільного обов'язку.

Тимчасом у Риманів-Живці, де функціонує з'явився нам „русская курія“, що то поставила собі за ціль — збудувати Москву на українській Лемківщині, обов'язують відійти інші принципи й засади. Наберачим доказом цього є факт відтягнення риманівських можновладців від мирного й полюбовного погодження справи вирівняння належної, службової платні й Марії Стецишини, котра дошче як один рік (від січня 1935 р. до квітня 1936 р. виконала обов'язки канцелярської, помічниці сьма в риманівській „курії“. Прозрадо вона там іменю над писанням всіх урядових листів і актів т. зв. адюльської адміністрації на машині — і то за весь час урядування С. Б. о. Д-ра Масюха, (котрий дашня по собі около 300.000 зл. в різних касах і банках), а відтак також і на початку провізоричного провадженя о. Івана Польського. А треба знати, що Марія Стецишини є свідомою й широко українкою.

Колжж після цюгоричних Великих Свят зголошася вона до „курії“ в Риманів-Живці для дальшого справування своїх службових, канцелярських обов'язків, тоді склазся П тут, що вона не може вже бути принята до канцелярських занять. — І Марія Стецишини, позбавлена несподівано своього вартату праці, мусіла покинути Риманів. На її місце справдоважено негайно зі Львова, та змоторовано до „курії“ іншу, канцелярську силу до писання на машині, тия разом вже однією „русская обиджений“. Отже з цього слуху, що насильне усунення першої канцелярської в Україні з „курії“ т. зв. адюльської адміністрації було диверсією з політично-партиїтних, русифікаційських зглядів, а не з річево-службових причин. І не дивниця, бо риманівські правителі є взагалі неспосібні й незрозумі-

дені до мирної, ширшої й лояльної співпраці з Українцями!...

Тоді Марія Стецишини зажадала через свогого повновласника від риманівських можновладців вирівняння своїх рахунків, та виплачення собі своєї службової платні — враз з принадлежностями — в квітні около 1.000 (тисяч) злотих. Одане московсько-азійськ стика риманівських правителів відказалася від мирного виконання цього такого простого, а заразом такого тяжкого об'язку, та не зв'язуючи на духовну повагу уделеної їм церковної власті, заризкувала спрямування цілої цієї справи до цивільного суду.

І мимоволі насується тепер питання, звідки то так вірні, як і іновірці, так свої, як і чужі мають брати собі приклад та черпати спонуку й заохоту — і то так до справедливого й совісного трактування кривди насмичної, службово-каплати, як також до мирного, та полюбовного погодження непорозумів і спорів з другим особами?... Чи таке поступування риманівської курії є в стані будуючи й позитивно чинити на „свірд“?.. Чи не є це доказом, що люди, що тепер розложилися широко в Риманіві, та хотять „реформувати“ явилу в українську Лемківщину, далеко, далеко не доросли до своїх громадстей, та до своїх важких, відповідальних обов'язків?.. Бо не вирівняти несправильно й неслухно зазначеній, канцелярській силі й службової належності, та допускати свідомо й з розумом до того, що би цією справою займався цивільний суд, отже світські особи, не справді шкандал, до которого хіба тільки „русская“ стика й совість спосібні є допустити!...

Навіть звичайні, цивільні, світські особи мале й мають більшу

пошану для духовного стану й високого уряду риманівських можновладців, як вони самі, бо пропану в поновій справі визначено на день 7 листопада 1936 р. в Риманіві, отже на суботу, себто на час, коли нема майже німого ризику, та такої фреквенції ріжних інтервентів в суді... Що риманівські „привателі“, котрі, предвждуючи в суді своїма наявну програму, пішли вже по неволі з повновласником покриваженої сторони на угоду, таким своїм поступованням і вчиненням по судах, до решти компромітують, то нас це зівсім не болить, ані нам це цілком не пошкодить... Просимо тільки наших людей, щоб взагалі несправильні, скандальними вчинками цього нездоланого, риманівського видюшца не гіршилися, але щоб держали сильно своєї українсько-католицької Церкви, котрої — дасть Бог — визволиться так скоро на Лемківщині з під кацалської-москоницької неволі, та буде спокійно й свобідно віддыхати й розвиватися. Бо як змижуло в давнині не одно вже лихо до нашого українського народу, так минеться, та щезне без сліду і ця осоружка, риманівська камарія!... Гартуймо, та удосконалюймо тільки наші моральні й духовні сили у витривалості, постійності й боротьбі за наші релігійно-церковні й національні права, а ніякі чужі „адміністрації“, хочби їх було навіть і сто, не будують для нас Українців страшні й небезпечні!...

Риманівський зюва можновладцями з пола дротяної „огради“ пригадамо при цій нагоді одну правду з катехизму від всегданнього звід пам'ятанні й приминення, а саме, що задержання насмичної заплаці з гріхом, з'являючися о мєсть до неба... Радимо їм вистерпатися цього гріха, коли мають претенсію бути „учителями“ народу!...

Юрко Бенкович.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНІ ВІЩА В КАНАДІ.

Дня 4 жовтня 1936 р. відбулося в Вінніпегу друге велике проти-комуністичне віще старанням Братства Українців Католиків у Канаді. Явилось понад 1.000 осіб. Промовляли о. Трух і Кушнер, ред. Данків, Гр. Кузь і полк. Вебб. Дня 27 вересня 1936 відбулось проти-комуністичне віще в Едмонті, в Народній Домі. Явилось понад 700 осіб. Предсідником віща був І. Ісаї.

ЦЕНТРОСОЮЗ

Львів, ул. Зіморевича ч. 20/22.

Передчас мило власного виробу до прання й миття з задовоком, мило тогостове (троякий формат), мило до гоління; мити з ласий називалися. — Знається експортот: асф. бензин, фарби, лагранжик. Миле на складі: шукчі, пожеві, палина, господарські машини і прилада. — Всі українські Кооперативи на Лемківщині робить задоволення тільки в „Центросоюзі“, Львів, Зіморевича ч. 20/22.

Франц Ковальський.

Від Сянока по Динів.

(Мандрівка півн.-східними межами Лемківщини).

Від Улюча Існо через Грушілку до Руської Яблонні.

Сама Грушілка, віддалена від Улюча 4 км., має нічим неповторне сільце, 376 українців, 32 латинників, 13 жидів, однокласова школа утратившича. Національного життя нічого.

Руська Яблонця — це також стареньке наше сільце. Має церквико збудовану в 1691 році. Була це первісно двірська каплиця, що її часом переміняли в церкву. Збудована з ялицевого дерева і по кількохразних перерібах та добуваннях вона змінила цілковито свій первісний вигляд. Тепер ця церква завдовжки 18 метрів, завширшки 6 і на метра, складається з трьох частин т. зв. „баниця“, добуваного вже в новіших часах, середньої мазні та престольної частини, що творить неправильний шестигутик. Захристію добували мабуть у 1927 році, та в цьому ж році церкву покрили бляхою. Головий престол містився давніше майже під самою східною стіною, а по боках були ще два менші престоли, при яких правили Службу Богу. Іконостасу не було зовсім. Шойно коло 1880 р. тодішній парох о. Федорович подбав за будову нового головного престолу і іконостасу та усунув бічні престоли. Цікавіших пам'яток у церкві нема. Дві замітніші образи з цієї церкви — ікона св. Миколи, що дівочка неві зображено чужа з його життя та „хустина св. Вероніки“, що на ній намальована окриждалена голова Ісуса Христа в терновому вінку, призначені тепер в музею „Лемківщина“ в Сяноці.

При церкві в Руській Яблонці є цікава дзвіниця, яку утворять дві липи, що стоять одна біля одної. На коварі цих лип сперш грубу віпереску та на ній завісає двоєм. Права з цих лип має в обводі 4 м., а ліва 4 м., 10 см., в обводі, а проміру 1 м. 30 см. Догадується, що ці липи засадили ще тоді, як будували церкву, тобто около 1691 р.

По дорозі, що веде до Яблонці з Грушілкі стрічає високі верби, а їх грубість доходила до 3 м. обводу. В Яблонці здержався ще дуже старий та величезний дуб. Росце він на стоці горбка, біля двора, 6 м. заввишки на висоті грудей людини, у промірі 1 м. 80 см. Ще кілька років тому, було таких дубів два, але один із них спорохніяв і так хляввся в бік двірського будинку, що при сильній бурі міг упасти та розбити будинок. Тоді власитель двора вирішив зрубати його дуба та найняв до цього двоє робітників. Вони стали пилати дуба, та щоб робота йшла легше, один із них (хоч його перестерігали), пошв у дуло, з якому вигідно могло помістатися 2 людей і липав дуба разом із тим товаришем, що був назавні. Працюючи робітників не завважили, що дуб хлявється, аж ув одній хвилині дуб перевернувся та розлізся на двоє того робітника, що був у середині дуба.

У селі, завдяки місцевому пароху о. Дмитрові Німцловичеві, знаходиться читальня „Провітні“. Нарід у селі бідний, живе з заробітків у дворі та з оренди двірського поля. Часами робляють також трохи в Сяні, що пливне ніжче села.

Щоб використати день, переправляємося поромом через Св. Відіам півтора кілометра дорозі до Кремної, де зновіма зелені дерева яндіє бляні церквою. Кремна — це вінні часто польське село, останній українець помер там кілька літ тому назад. А ще п'ять десятків літ тому — там цілком інакше було. Існувала там колись самостійна українська парохія, переважали там українці. Аж прибувши роки 1880—1889. Щоб дістати грунт з парцеляції треба було бути латинником; нікому іншому ґрунтів не продавали. І тоді селяни перейшли масово на латинський обряд, покинули свою віру та національність. Тодішні дідачі, зокрема сестра фундатора кремненської церкви, Цедізілія Бобчинська та пізніші клезники села Дидинські намагалися враз із тодішнім латинським парохом у Дидні, кс. Ромошкім, захитати церкву в свої руки та переробити її на латинський костел. Йшла довга завагта борба, але нашому священикові, о. Переллі, удалося вдержати церкву в наших руках.

Кремна дуриться безпосередню до Дидінею, сьогодні теж чисто польським селом. Там не налітає вже ні одного українця на 1500 душ населення. Колись і там інакше було.

Шість кілометрів на півдні від Дидні з село Крине, ще два км. дальше Кінське, та знову 2 км. на північ Ютрилів (урядова назва Вітрилів).

Кінське, Ютрилів і Крине творили колись окремі, самостійні греко-католицькі парохії, сьогодні тримається ще Кінське (680 душ), Ютрилів змагав до 250 душ, в Кривому вже тільки 57 душ.

Ютрилів і Крине перейшли масово на латинство в часі воєнних завоєвань, в 1914—1920 рр., коли наших священиків понозили до Талергофу, чи інших таборів смерті, а збаламучені московським селяни рятувалися перед запроптереним до творін — переходом на латинський обряд. Не без впливу була й парцеляція. У всіх трох селах школа з польською мовою навчання. В Кінським існує та розвивається читальня „Провітні“. В тому селі населення досить свідоме, не помагють впливи місцевої дідачки Марії І. шлюбю Новакової, П. шл. Станковної. Сама вона робила колись кар'єру в львівському театрі, як артистка чи хористка. Потім одружилася з Новаком, що в часі війни торгував на велику сказку безрагами, купила село Кінське за дешеві гроші та по смерті першого чоловіка одружилася до Станеком. Тепер забала „робити рух у політиці“ та — почала в селі пропагувати московсьфіліство. Оснувала читальню Качковського, сама вписалася в члени, та на огторпенні цієї читальні запросила надіти з Березова буншного старосту у комісаря поліції. Тільки, що не забаром того старосту „усунули“ з посади, а комісарі правосильним „присудом сянського суду засуджено на 5 років творін. Від того часу не мала Станекова ніякої помічі, — а основана нею читальня ім. Качковського — нідіє.

Наступного дня ранком доїдамо до Тесношова. Це село теж чисто вже латинське. Лише старі метричальні книги переховані в Кінським свідчать, що колись було й тут українське населення.

(Продовження буде).

У червоному царстві сатани.

Подіємо всім нашим читачам дуже цікаві та найважливіше правдиві події з часів побуту в „большевницькому раю“ — нашого громадянина Дмитра Бобенчика, що недавно вернув під рідну стріку.

Дмитро Бобенчик, зв. Роговський, літ 48, родом із Залудка, коло Санока вернув у жовтні цього року до дому, до своїх, які не хочуть тепер його прийняти, бо думали, що він уже не живе. Вернув зі світової війни. В 1914 році, а зброї дістався до російського полку, як австрійський драгон в Ковло ранений в ногу, з чеськими драгонами. У волоні був 10 літ — цебто шойно в 1924 році повернувся з чеськими відділками через Румунію до Чех. В Росії бував у Києві, Омську, Челябинську, у вищій і нижній Азії, на Уралі, на Байкалі, у Москві, Петрограді, Одесі, Тулі, на Криму та відси передістався до Чех. У Чехословаччині заробила на прожиток упродовж 12 літ як римар у Берні, Хусті, Мухачеві, Ужгороді та зз них поробивши

Рехова вернувся у ріднині сторони Римарства научився при чеському війську як австрійський драгон і в полоні.

Про свій побут в російській неволі оповідає ось що: По утапку царату, як большевики перебразили владу в свої руки, замушували його вписатися до компартії (комуністичної партії), але він не хотів, бо знав їх роботу і бачив їх потягнення, тому пересладуванний большевиками утікав з місця на місце, та через це перейшов нааже цілу Росію. Перебув українську війну з большевиками, але до війська не голосився, бо був ранений в ногу.

Большевики забрали селяням усю землю; побудували для них всюдні баракки, тому опустіли хати вальцять. Всіх селян нагнали до тих спільних баракків і з цих баракків гонять їх безпошадно нагаями шодни в поле до роботи.

Наставники над ними всоде є пошницилі зовсім магазини, стаїні

на коні, кіна, доми розпусти, театри, музеї, двоими забрала до фабрик зброї. Православних поіза по-части помордували, або разки з латинськими-католицькими священниками пошницилі на Соловках, до ріжних концентраційних таборів, де живують і примушують їх до найтяжчої роботи. У місті Казані бачив — оповідає — як сатюшки тигулки кораблі, при чьому біго їх немилосердно.

Люди мруть в голоду, як мухи, деякі над морем живляться рибами і то лотайки, щоб жиди не бачили; у часі великого голоду люди поїдали людських трупів; на свої оці бачив Бобенчик, на вулицях міст по 20, 30, 50 людських трупів — у земі замерзалих, обідраних і голих, або в ламаных і босях.

З бараків виганяють жиди австанники робітників селян шоденно до робит, окремо на свиданні, обід і вечеру — трублять. На свіданні дають чай без цукру і 10 дека чорного гіркого хліба, а до обіді ханусту, бульбу і пшению — всього нія літри, разом зварене і 10 дека хліба; на вечеру чай і шма-

Юліан Тарнович.

Історичні пам'ятки в західніх Карпатах.

Великі розміри декотрих городищ, що займають часом гектар і навіть кілька гектарів поверхні, вказують на значну великість громад, що будували ці городки. Вони лежать у сусідстві ріки, обведени круглим валом і значиною поза ним мають ще другий вал, тільки неповний — він боронить слезбу, приступність сторону городка.

Будівництво оборонних городищ значиністью від другої половини XVI до кінця XVII століття, саме до пори, як татари перестають нападати на західні українські землі та тоді відпадає потреба удержувати заборол.

Племя, що замешкувало пінічні убіччя Карпат в нічім не було залежне від своїх сусідів; воно радилось власними українськими князми, гож в ядеи спосіб не могло бути нападками тих сусідів, що в X столітті мешкали на підкарпатських долах.

Карта Польщі з 1000 року — цебто з X століття, вказує на деміхські трикутник — хоч не дуже явизний, але якщо зважимо, що на згаданій карті не надто правильно подано віддалі між окремими містами, приміром Перемішль-Белз, або Краків-Тешин, то й само собою цей клин позначає Перемішля на полуночний захід — не міг інакше ввійти на цій карті.

Великопольська хроніка (розділ XI) пише, що між двох окремих — зглядно трьох країв князювань над рікою, що зветься Теза, Телпа, зяноке літописець Нестор пише, що в 981 р. князь Воло-

димир вирушив проти племена ляхів і заняв городи на межі заходу з карпатськими окраїнами. Також чеський князь Болеслав II. дня 7. II. 999 р. сказав на смертній постелі, „лишко межі держави, аж по гори, де левно городи, які находяться перед горами, званими Татри...“ Одначе в два роки по його смерті польський король Хробири здобув Краків і ціле підгір'я: сандецьке й зататрівське аж по Дунай, а на сході аж по Сан. Але не так легко вдержати здобуті землі, тому цей король радше держався своєї загірської добічи в горах над Дунайцем і Попродом — як природної межі.

Врешті, коли зважимо, що інший польський король Лолсток видав у 1320 році оречення, щоб Сандецчани у торговлі з Уграми і містом Торунем не минали краковян, що виходило би, що він окремо трактував одних і других, тимбилає, що краковичи вже перед тим оминали Санч і то з пімстї. З цього мабуть скористав якийсь німецький лицар звад Рену та на горбку між Дунайцем, дольною й потічком, що бере свої початки зможі гір від Іковної, над високими борегами Дунайця й того потічка, збухнув собі замок і побірає окуп від купців і подорожних. З високої вежі гадала його сторожа — то на Дунайці, — то на дорозу, чи не їде який कुмезний віз, або не плне яка кавалянта травва. Кожного купця й подорожнього придержували та забірали від його окуп: або бочку вина, або відповідно міру сукна, остру шаблю, або іншу австрійську річ.

Такі оборонно-зачетні замки скрізь були в західніх Карпатах. Гори не були заселені, до того ще якреті буйним віковним лісом давали найкращий захист перед нападами рівних волаків і розбійницьких ватаг. (Далі буде).

Ще одна ластівка.

ДО ВИДОМА УКРАЇНСЬКИХ ПАРЛЯМЕНТАРНИЙ РЕПРЕЗЕНТАЦІЙ.

Недавно писали всі українські часописи про впровадження в деяких селах на Лемківщині, нехристиянського подзоровлення при-мром в селі Шанів в Явіржі, де мти боролися, щоб її шкільна дитина здоровила в школі учителями старохристиянським подзоровленням „Слава Ісусу Христу“, а знову маємо покій виступ учительки, яка прийшла з початком цього шкільного року до Святової великої, була Крамної. У перших днях науки діти довідалися, що не тільки їм навчати вчитися і працювати, як лише „дзень добру і довгоденя“. Більшість мешканців села спротивлялися новим розпорядкам, щоб впроваджувати нехристиянські подзоровлення в молодечі і 19-льські дітей, та споманувати часи, коли то в школі працювали п. н. Зіринки; як то пісня їх сказавок і науки дитина — дівчина чи парібок переходячи попри людей гарн кожного здоровали згідно з нашими звичаями. Сьогодні, як стрі не же „молоде“ на дорозі лозину, або коли зайдє в хату, не знає, що сказати перед вертером чи дзень добру чи до всьденя, бо стільки лише навчилися в школі. Однак дитини нерозважаним батькам пришло це до впадобі; вони радіють

„моя дитина дуже вчена, вже знає по пільській гаврити. Гея! Батько! Матері! Чи ви подумали до чоґо це стремити. Перше усуюють і християнські подзоровлення зі школи, відтак ваша рідна дитина внесе що „культуру“ під валу стріху — та усює Христа з нашого життя. А коли дитина піде у світ і що знеї буде, як вже тепер у маленьке її серденько вноують заґда, що можна жити без віри. Дитина така зостає безбожником і ціль свого життя буде бачити в по-Сорванню християнству. Чому Лемківщина має виконувати ворогів Христової Церкви? Чи мало єше в Соїтах терпяти 160 мільїонів? Чи маємо додати ще до того і Лемківське молоде покоління? Коли у різних краях Європи шари-рати культ Ісуса Христа — та за-лядають світські товариства, що ведуть борбу з безбожництвом і комуністичною акцією — тому тек і наш святий обовязок наказує нам хоронити наших дітей перед ісусами струнми комуністичних л-тів. Справою нашої совісті є за-лязати дітям, щоб здоровилися так як не робили ваші діди, пра-діди славлячи Ісуса Христа!

Мати-Україна.

— 0 —

Шкільний плебісцит за українською мовою навчання.

Справа українського шкільництва не вично отворена, ятрічна ра-на на українському організі. Українське громадство нік не може погодитися з терорістично нестерпним станом і безупинно змагає всіма легальними засобами до привернення прав українському шкільництву.

Такою законною формою боротьби за українське шкільництво є шкільний плебісцит за українською мовою навчання на підставі закону з 31. дини 1924. р. Д. З. Р. П. ч. 79, поз. 766. і законного розпорядку Міністерства Освіти до того закону з 7. сінця 1925. р. Д. З. Р. П. ч. 3. поз. 33. По думці розпорядку Президента Р. П. з 29. листопада 1930. р. Д. Р. П. з ч. 84, поз. 644. можна змінити мову навчання в якійсь школі тільки тоді, коли від останнього правосильного рішення шкільної влади в тій справі вже минуло 7 літ.

Звертаємо увагу батькам (оні-

кунам) українських дітей у шкільному віці тій громад, де минуло 7 літ від останнього правосильного рішення про мову навчання в даній школі (отже в громадах, в яких те рішення датоване до 31. грудня 1929. р. або вчасніше), щоб по думці повинного закону і приписі сповсачно, з найдавлє до 31 грудня 1936 перевели шкільний плебісцит. — Зате в громадах, де дата правосильного рішення про мову навчання пізніша (вже пісін 31. грудня 1929), треба за підлягним плебісцитом підждати, докл не буде повних 7 літ.

Доказди поучення про те, як перевести шкільні плебісцити за українською мовою навчання і як боротися з ріжкими можливими зложикиваннями при тих плебісцитах, є в кничці п. н. „Рідна Школа з ідеї і житті“ (стор. 63—83 і 176—177). де подані також зрачки жа-лоб, рекурсів і т. в. Книжка коштує 2 зол.

Для переведення шкільного плебісциту за українською мовою навчання треба приписаних шкільних декларацій.

Книжки „Рідна Школа з ідеї і житті“ і шкільні декларації (по 3 сот. за штуку) має на складі канцелярія Рідної Школи у Львові, вул. Синьотська 46.

ВЕЛИК РОКОВИНИ.

В дні 1. листопада ц. р. Часни Кружка „Сільський Господар“ і Т-на Руханк-спорт. „Луг“ у Вороблюку корол. обходили світочю „пам'яті другої річниці смерті одного зі своїх співсвоиовиків Впр. о. дра Романа Виницького.

При численній участі членів обох товариств, відпоручени Філіп „Сі. Господар“ в Сяноці, Ковальський вголосив будуючу промову нагадуючи до наших Національних Сільських Роківни, через невому о-світньо-культурну працю як до Сільот Будучини рідної Землі.

Потім обговорено ряд актуальних справ місцевого і загального значіння, так що Свято затягло до пізної ночі. Свято закінчило повстанням з мідь і одохвилянню мовчанкою та відспіванню українською Національного Гімну.

— 0 —

Дня 1. XI. ц. р. у парохіальній церкві в Бонариці о год. 2.30 відправив Впр. о. декан Іван Клофас панахиду за волягач Героїв при співучасті всіх членів Т-ва „Луг“ та достойного гостя Д-ра Нічки з Фришата та Осипа Фенка. По панахиді відбулася світочна Академія в читальні „Прогвіті“, помучена з виставкою полтавської трагедії „Зрада“. На програму Академії склали: слідуєчі точки: 1) Хор під пров. Костя Лиска відспівав пісню „Сонце заходить“; 2) Промова Д-ра Нічки; 3) Пісня „Широкий луг“; 4) Декламація Петра Качмарського; 5) Пісня „Засло сонце золоте“; 6) Промова Осипа Фенка; 7) Промова Васня Качмарського; 8) Машова орхестра відіграла ряд пісень.

Далше слідувала виставка „Зрада“. Треба тут підчеркнути старання української молоді над вигладженням мови, та відіграванням своєї ролі. Мимо ріжких трудів і перепон, вони поборили те все, що виставка пройшла залюбовко і гарно. Треба признати в тому працю Костя Лиска.

Під кінець відспівано національний гімн.

Свій.

Всі письма й листи адресуйте „Наш Лемко“ Львів, Зіморочна 2.

Штудерна рипирація.

(Лемківським говором).

Розмайті людська поплітали, але напевно то ніхто не годен без знати, што ся стало Юркови Рипячому, чи го дахто прешов, чи го дахто натхно, чи што юж за кіра Божа, дост на тім, же вросла му на голові гірча така велика як с'ло-троку.

Зразу то була лем така собі малешка, як слиночка гірчечка, але з часом росла шгораз то більша. Замститися Юрко не куськака том фрасетом гірчиском.

Прбував на ню прикладати шитки, як лем му жині дохторська плайстри казали прикладати і заживити, та тото ніч не помагало — гірчишко ніч ся не меньшало, лем щин далше росло, а блещало на голові, як дакий ландериско.

До того іши людська, в селі, як людська — змерялися тим акцаніом гірчиска. Шележичну пискували про тую Юркову хвороту. Та найбільше заваялися на Юркову, б'удету сельскі допшичани: — Юрку, як там гірча? Юрку, як там то? Юрку, як там с'во? — вижгірділися, а врешті назвали Юркову гірчу на цапом і од того часу інакше не речут лем: — Юрку, як там капанська пошесть?

Не до витримаю юж було з тим дитинком Теричому. Ту гірчишко долігат чоловічому, а ту іши допшичкі, же си волочит, — і прит — по таких „дохторих“, што не дічат, лем каідчат.

Виді Юрко же є змі, але не знав інашого виходу, лем іши раз улази до свого старого дохтора. Ней юж раз данто на тую гірчу радит, бо так далше не годно бити.

А як юж тепер ніч на ню не порадити, то дармо. Треба буде з том сквером по нікі віков ходити.

Але і од той вігнті не било Юркови жадного світошка. Плянталс коло хвік, як дакий сомариско.

По аквизи часі такой мурдерки піван Юрко на ярмарок до заживленого містечка. — Ту знаєнин го якісній пролетар — казався знати Якубом:

— Госнодажу, а лигешо так ходіше кей болян по лонце?

— Ой, чоловіче, така на ня біда, што юж сам на себе зняв — одрюк Юрку.

— О, да Бога! А цуз то такого? — заінтересувався Якуб.

Оповів Юрко Якубови сілу свою печаль, і казав на гірчиско.

Помаяв Якуб Юркову тулю і гварит:

— Віде ви цо?
— А што?
— Кей спеще, то я вам на том сузі порадлеш?
— Порадлеш?
— Порадлеш.
— А кілько будеш хтів за то, што порадлеш?
— Не вели. Даде мне цуз чоттєго?

— Дам. Штожбим не дам.
— Но, кей так, то пуйде гаф.
Пшов Юрко з Якубом до аквисей хамороди і сів на аквизан раччиско. А пак, ани не мав часу врякнути, юж му Якуб префатичну кияпанчиска гірчу из двог.

— Но, зробітне! — гварит Якуб. — В дому се посмаруде яне спунтусем і за тиздєнь асещєца зупане такі сам як і куздел іши цвек.

З радости, што юж раз побудсє печалі, залпатт Юрко Якубови за рипирацію не пів, а цілого злотого, та іши поставив квартиру „заборовой“. Далє себе кунин осемочку і кунетинг і удавой рипирації почалав гу кижі.

Предчасна була Юркова радість. Минув тиждєнь, еден, другий, третій, а Юркова рана нето, штоби ся зачала г'іти, але іши розжасалат, ся і стала пєч не до витримаєт.

— Што ту тепер буде? Што буде? — преімувансє Юрко.

На то што шещє надійшов Тельфій Мудрий, што то в кияках бабрат і за народом тримат.

— Ой, — гварит, — Юрку, габілібитесь з том „хоробом“ так калкувати. Юж найбілшич час, штобесте покінчили з тима вашнєю дохторши, што вас живнєюм катрупат, і каділися до правдивого лікаря, а тот вас з той хворотисє цілковнєо вивратє.

Послухав Юрко Мударого і удаєся до того дохтора, што му Мудрий вивраї. А тот узвєся зарас до лічине: Визни, визншн рану. Потім рану зовина, замастив, забиндував.

— Маєш шастя, чоловіче, шє хоч і тепер ти прийшов, бо вже і правду будо коло тебе дуже планєт. Та ліпше пізнає як шкולי — закінч чих дохтор бесіду.

За короткий час Юрко виздорєсь. І такий по тій хворобі зробєся, якбн наново на світ народєнєсє. Тільки часами пригадує си с'воє смороту: — Ей, який же то бив з мене бортак. Так ем ся того правдивого дохтора боян, як чорт хрєста. А шитко лем през того, жємє так отурчани тоти старі дохторєска, штом нивк не годнє „дан визриватися з їх плауриски на вільній світ. Грив Бєсєй.

Нові книжки.

Ю. Каменський: „НА РОЗДОРІЖІ“ або „ЗА І ПРОТИ „ДЬВІГО“ ДЬО“, Львів 1936. Стор. 80. Ф. 35. Визнаннє Українського Протівольного Товариства „Відродження“ ч. 26. Ціна 80 сот.

Зинія пропанатор абстемєтєстєлі іні проф. Ю. Каменський див у складній кижов юву зброю для успішної боротьби з алоацисним налогом алоациснєю. В аквизі і приступній формі „дїває нив цїлий рид хвїбєх поглядє, нерозумнє послєдствє і порєсудє і далє сїмєч аргумєнти за цїлєвою терєстєю. В кижєві є лїгєтє гарнєх прикладє, шо даєє аквисєо квалітєтєс людєв, шо даєє аквисєо надєждє доконтрєстєнє прє вшєрєчє і квалітєс реферєтє. Ча кижєка заслєтє на аквизітєлє пошєрєчєнє.

Евген Головін: „РІДНА КРОВ“, сїчєнєва картина в 4 актєх, Львів 1936. Наказєла Микєлая Гаринька, Львів, ул. Земорєчєва 2, сторєя 44, ф. 3. Цїна 180, а перєсїтєно 2 актє.

Рич дієтєся в 10 актє по сїговій ініє. З пєрєво вєрєтє до своєй хатї Степан, його вїдєтє не пїзнаєтє. Він застєє с'воєо дружєну Сєлєку, акаєтєся за другнєю чоловіком Яковом, акаєтєся на своєй шєводєрї найитом. Тєкєво прємєчє та прємєчєтєся всєму, цо дієтєся в хатї Я сєвї. Терєтє, алоацєво його родзєнєю його дочкє, уродина красєна Ганя. З вєсєм хочє жєнитєся побєрєжєнєм Вєрєдєюк, але вона любьєтє Василєя. Так вєсє акає Степан, ридний б'єтєво Ганє. Кєлі лічєнє Яка акаєтєся Ганю вїтєти за побєрєжєнєю, а хатє же свєтє, тоді Степан, лєтє доєє мєрєчє, стєє прєд побєрєжєнєю аквєтє і Мєлєкєй та каєє: „Нє я вїдєтє, а ти вїдєтє!“ Я ту господарє! Я першїй чоловік цїєй кижєк. Я ридний б'єтєво тої даччє!“

Сєчєнєва картєна двє гарє, кєї Амаєт. Кудужєк повнєнє купитє собє до аквєтє. Обїлєтєтєка та вєстєтєтє П на сїєнє.

Юра Шкрупєвєк: ВЕРТЕЛ „ТРА ІНШЄН В ВІФІЛЕМЄ“ (кєлєк Пєлєсєнєр, гєтєкєво Малєєв і отамєн Пєлєсєнєр та іши осєбє), цїна 60 гр. — 2) ВЕСЕЛІЯ ВЕРТЕЛ „ДІДА В МІШКЄ“ — цїна 40 гр. — 3) ВЕРТЕЛ „ГОСІ В ВІФІЛЕМЄ“ — цїна 40 гр. — 4) НАЙНОШІТІ КОЛІДНІКІ, шї старинї Я ковчєє і колїдєнє, а сєсєдєнє колїдєнє Івана Сєрєдєчєво, а дєтєчєнє колїдєнє, цїна 30 гр. — Микєлєк вєсєтєтєся по отриманнє колїдєвєстєк. Хтє акаєтєє вєдєрєзу Б кєлєкєкє П прєсєлєє нєлєкєтєє, дієтєє 3-ту дарєк. Адресє: Юра Шкрупєкє, Львів, ул. Геринька 18, (перєказом, або чєстє ч. кєптє 508.944).

ПОСМІЯМОСЯ КАБКУ.

— Чом ти спичи в окуляри на вікні?
— Баччи, яно такай хоробній шєд, цо бєє окуляри не можє вїдєтє с'єб, цо вєєє сїєтєє.

В аквизі.

— Пашє атакєрє, даєтє мєнє іши трутку на шєрє, бо та, шє я вїдєтєє тєму тиждєню, не смєкє шєрєчє і не любьєтє П їстє.

— Не можє, бо як лєтєє риднє смєлєнєю трутку, то зарєс аквєтєчє хлєпцє відєтє.

В риднє.

Вїтє лєє громадєвоє пошєрєчєнє. Я жєє зрєкєнє! Не хочєє прєвїтєтєє, шє не дам грошєв! Я можє робитє за „до-рє“, а вєє вєрєчє — нє! Пошєрєчєтє: — Га, вєсє кєлєкє, кєлєкєнє прєвїтєє за тє, цо єє не жєє.

"Народна Торговля" в сяноці

поруває

членам, кооперативам
і приватним купцям
споживчі й колекційні товари,
насінина господарських рослин
і трав.

ЛИСТУВАННЯ

Вн. Ст. В. Від Вас довго чекаю осві-
щені оброблені статті, хоч великої
потреби уже між першим Вашим пра-
цем в теperодішнім. Але читачів та на-
йбільше читачів — читачів — і ще раз
читати, одначе інші книжки — дуже Вам
радімо. В справі дитини вислали листа
до Української Дитячої Кооп. "Три",
Книжка впадає в око.

Вн. Т. Яворський: Книга одержана так
чоло великі веди на актуальні справи, що
жусмо здержатися з помилкою в рі-
шенні. На жаль не всі ще справочні, при-
датні вам бодей поодиому поодиому пе-
редплатників, щоб ми могли читати по
таким наш часосик. Привіт.

Вн. Денис Ільчичин: Ваші безлічкі
сповістки, але й Ви подайте для нас пре-
длатити нових передплатників: Базні пи-
сання держимо в теці, як будемо зава-
дити окладки, тоді використаємо. Щиро
Вас здоровимо.

Вн. Василь Кемко: Подана заявка до
Школи. Зника тема не підє. Прокро
нам, що не всі виконуються й стилі об-
в'язки. Бог з нами.

Вн. В. Кшишчак, Костея: В добу
перелому до подання Вами зоб,
надрукувати її не можемо, бо мало ме-
сяця. Крімче було б таку відста: дати
до Нар. Справи, що виходить кожного
тижня й має багато вєдє. Привіт.

Вн. Ресоміяні Язвотичні: епископа-
раз рекламувати на почі в Лабєві. Якщо
рекламувати не можемо, напишемо до
Дир. П. і Т. у Кракові. Щиро Вам брат-
ям привіт.

Лемківське дзеркало.

Послухайте, любі сестри, брат-
тя, — маємо для вас новину: Щоб
розважитися нам у зимову днину,
щоб вечорі не тяглися і смутком не
гнали, — підкриваємо ось тут "Лем-
ківське дзеркало":

Не журіться, що вам йти за-
брачне зимою; або абжежа ваке не
стане, — тигніть тоді бандуркою.

А мед, янця, курку, гроби ве-
зять жидонині, — набивайте за пів-
дарию карманні юдині.

Визьміть перше місто зярко;
від жидів аж "дєсно", але кожній
проживає на чуд — красиво.

Масло, курки, гуску раф-у-раз
жидовина заїдає, ходити повбарна-
на, про биду не знає.



Українські селяни зі своїм в. Народною перед церквою в Туринську.

Хочемо видобутись з темряви й бід.

Наше село Явірник, віддалене культурної праці та піднесена
далеко від Козьмачі — правдиас
своєї господарки, одначе в нас за-
гільське село. Розлога гора даєть
селян в школі "птиця", що за її
інші книж, порозкидують посеред
д'су так, що дехто чужий міг би
адогавуватися, що в нас немає
культурного підйому, що наше се-
ло спить і не цікавиться нічим. Але
такий дуже помилкає би. По-
може дійсно злої дучби — маємо
в селі гарно ведену нашу україн-
ську кооперативу, що місниться в
Неродному Демі зі сценєю. Наші
селяни дуже радо горнуться до

своєї господарки, одначе в нас за-
гільське село. Розлога гора даєть
селян в школі "птиця", що за її
інші книж, порозкидують посеред
д'су так, що дехто чужий міг би
адогавуватися, що в нас немає
культурного підйому, що наше се-
ло спить і не цікавиться нічим. Але
такий дуже помилкає би. По-
може дійсно злої дучби — маємо
в селі гарно ведену нашу україн-
ську кооперативу, що місниться в
Неродному Демі зі сценєю. Наші
селяни дуже радо горнуться до

своєю господарки, одначе в нас за-
гільське село. Розлога гора даєть
селян в школі "птиця", що за її
інші книж, порозкидують посеред
д'су так, що дехто чужий міг би
адогавуватися, що в нас немає
культурного підйому, що наше се-
ло спить і не цікавиться нічим. Але
такий дуже помилкає би. По-
може дійсно злої дучби — маємо
в селі гарно ведену нашу україн-
ську кооперативу, що місниться в
Неродному Демі зі сценєю. Наші
селяни дуже радо горнуться до

До наших передплатників.

З попереднім числом вєсла-
ли ми деяким післялатникам окре-
мі пригадки, тому прохаємо їх ще
раз: 1) Скоро вирівнати всі за-
легалости у передплаті. 2) Вилучи-
вати передплату на новий 1937.
рік. 3) Вирівнювати належність
"Ілюстровану Історію Лемківщини
й Українське весілля на Лемків-
щині". Хто досі за книжки не за-

платив, повинен це зробити в най
ближньому часі.

Пам'ятайте, Рівні Брати на
Лемківщині й в Америці, що від
Вас залежить доля Вашого часоли-
су, тому сповніть совєсно свій об-
в'язок супроти нашого Видавництва.

Адміністрація "Нашого Лемка".

— 0 —

Одні жидки "гроїсе-пурє"
вдають, ані розмовляти, — другі
вам обласно комуни вписують. А
так вийти вговорити, а такі вах
хороші; живець — вас беруть у кри-
минал, вони дальше гроші...

Вя йому робить, що хочете, на-
вять на голову, а жид дмухє нам
делі в очі полову.

Добру раду дати? Як позбутися
тої поші? — Непродайте ніщо Ан-
долом за ніжки гроші. Ані в нього не-
купуйте — хочби і дрібниці, заля-
шайся з хмари жидів самі оліни.

ці. Тоді всі заберуть свої мизинки,
завдають собі на спину та полиз-
дають у свою Палестину...

Бо з чого вони живуть, будуть
своїї палати? Чи не з нас, що тягся
ліз між них, що лиш під руку поведе,
із нашої хати?!

Так розкриємо вєске лихо різ
голосно на всю хату, а раз тільки
тихо, щоб зажали в хаті мєл,
блять-мати, сини, так писати буде
кум Чмєлик Гапріло.

— 0 —